

Тваринництво України

2
2019

Природний захист телят можна посилити!
(стор.24-27)

УДК 638.132(477.4)

Нектаропилконосний конвеєр бджіл в умовах лісостепу правобережного

С. Газанов, докт. с.-г. наук,
Вінницький національний аграрний університет
В. Недашківський, канд. с.-г. наук
Білоцерківський національний
аграрний університет

Анотація. Вивчено склад основних рослин нектаропилконосного конвеєру бджіл в умовах Лісостепу правобережного України на території Вінниччини. Виявлено, що загальна кількість медоносних рослин, з яких бджоли одержують найбільшу кількість нектару і квіткового пилку, становить 21 рослину - 19% сільськогосподарські нектаропилконоси, 33,3% деревинні та 47,6% різнотрав'я. Поряд з цим виявлені періоди у нектаромедоносному конвеєрі відсутності цвітіння рослин, нектар і квітковий пилок яких є кормом для бджіл з 12.04 по 5.05 та з 17.07 до закінчення активного періоду бджіл.

Ключові слова. нектаро-пилконоси, конвеєр, бджоли, сільськогосподарські медоноси, різнотрав'я деревинні медоноси.

Аннотация. Изучен состав основных растений нектаропыльценосного конвейера пчел в условиях Лесостепи правобережной Украины на территории Винницкой области. Выявлено, что общее количество медоносных растений, с которых пчелы получают наибольшее количество нектара и цветочной пыльцы составляет 21 растение, из которых 19% сельскохозяйственные нектаропыльценосы, 33,3% древесные и 47,6% разнотравье. Наряду с этим выявлены периоды в нектаромедоносном конвейере отсутствия цветения растений, нектар и цветочная пыльца которых является кормом для пчел с 12.04 по 5.05 и с 17.07 до окончания активного периода пчел.

Ключевые слова. Нектаропыльценосы, конвейер, пчелы, сельскохозяйственные медоносы, разнотравье древесные медоносы.

Abstract. The composition of the main plants of the nectaropilkonos conveyor of bees under the conditions of the forest-steppe of right-bank Ukraine in the territory of Vinnytsia region was studied. It was found that the total number of honey plants from which bees receive the largest amount of nectar and flower pollen is 21 plants, of which 19% are agricultural nectaropilkones, 33.3% wood and 47.6% grass seeds. At the same time, periods in the nectaromedonous conveyor of lack of flowering of plants, nectar and flower pollen which are feed for bees from 12.04 to 5.05 and from 17.07 till the end of the active period of bees are revealed.

Key words. Nectaropillonose, conveyor, bees, agricultural medonos, grassland wood medoinos.

Стан медоносної бази та інтенсивність надходження вуглеводного і білкового корму протягом активного сезону в бджолині сім'ї відіграє важливу роль в успішному веденні галузі бджільництва [1,2]. Важливим при цьому є рівномірне цвітіння нектаропилконосних рослин протягом активного сезону бджіл, що забезпечує безперервне надходження до бджолиних сімей у вуглеводному і білковому кормі.

Відомо, що одна бджолина сім'я за рік споживає 80-85 кг меду та до 30 кг квіткового пилку. Вуглеводневий корм бджіл (мед) - основне джерело вуглеводів серед яких 35% глюкози та 40% фруктози та до 5% сахарози. Окрім цього мед містить 18% води, мінеральні речовини, азотисті речовини та інші.

Білковий корм (білковий пилок) є основним джерелом білка та жиру. Зокрема, він містить до 42% азотистих речовин та до 19% жиру, а також вуглеводи, вітаміни, мінеральні речовини та ін. [3,4]. При недостатньому забезпеченні бджіл вуглеводним і білковим кормом спостерігається зниження їх розвитку і продуктивності.

Сучасний стан нектаропилконосної бази бджіл зна-

ходить під впливом ряду негативних факторів, внаслідок високої розораності сільськогосподарських угідь, вирубок дерев, підвищенням температури навколишнього середовища, що зменшує загальний запас нектару і квіткового пилку бджіл.

У зв'язку з цим виникає потреба у проведенні моніторингу стану нектаропилконосних угідь та прогнозуванні безперервного забезпечення бджіл кормами протягом їх активного сезону.

Вивчення складу основних нектаропилконосів та періоду їх цвітіння протягом активного сезону бджіл проводили в умовах Лісостепу правобережного на території Вінниччини. Визначення виду медоносу здійснювали за бажаними ознаками в період цвітіння рослин.

Результати досліджень

Аналіз основного складу нектаропилконосів на досліджуваних територіях показав, що серед 21 виду рос-

лин 19% відноситься до сільськогосподарських культур, 33,3% — деревні медоноси та 47,6% - різнотра-

Характеризуючи медоносний конвеєр (рис.1) обхідно відмітити нерівномірність цвітіння основних нектароносних і пилконосних рослин протягом активного сезону бджолиних сімей. Особливо на початку активного сезону та його закінчення.

Зокрема, в 2012 році (рис.1) на початку активного сезону бджіл з 12.04 по 30.04 та з 21.07 до закінчення активного сезону бджіл цвітіння основних медоносних рослин було відсутнє.

Найвища інтенсивність цвітіння медоносних рослин спостерігається з 3.06 по 21.07.

Аналіз стану медоносної бази протягом активного сезону бджіл в 2013 році (рис.2) показав, що з 12.04 по 05.05 та з 20.07 цвітіння основних медоносних рослин була відсутня. Найвища інтенсивність цвітіння медоносних рослин у 2013 році протягом активного сезону бджіл була з 10.06 по 20.07.

У 2014 році дані періоди виявлені з 16.04 по 3.05 та з 25.07 до закінчення активного сезону бджіл. Найвища інтенсивність цвітіння медоносних рослин спостерігається з 6.06 по 16.07, порівняно низька з 3.05 по 6.06.

Тобто, в умовах правобережного лісостепу України медоносному конвеєрі спостерігаються періоди відсутнього цвітіння основних медоносних рослин у періоди з 12.04 по 5.05 та з 17.07 до закінчення активного сезону. Найвища інтенсивність цвітіння медоносних рослин була у 2012 році з 3.06 по 21.07, 2013 році з 10.06 по 20.07 та у 2014 році з 6.06 по 16.07.

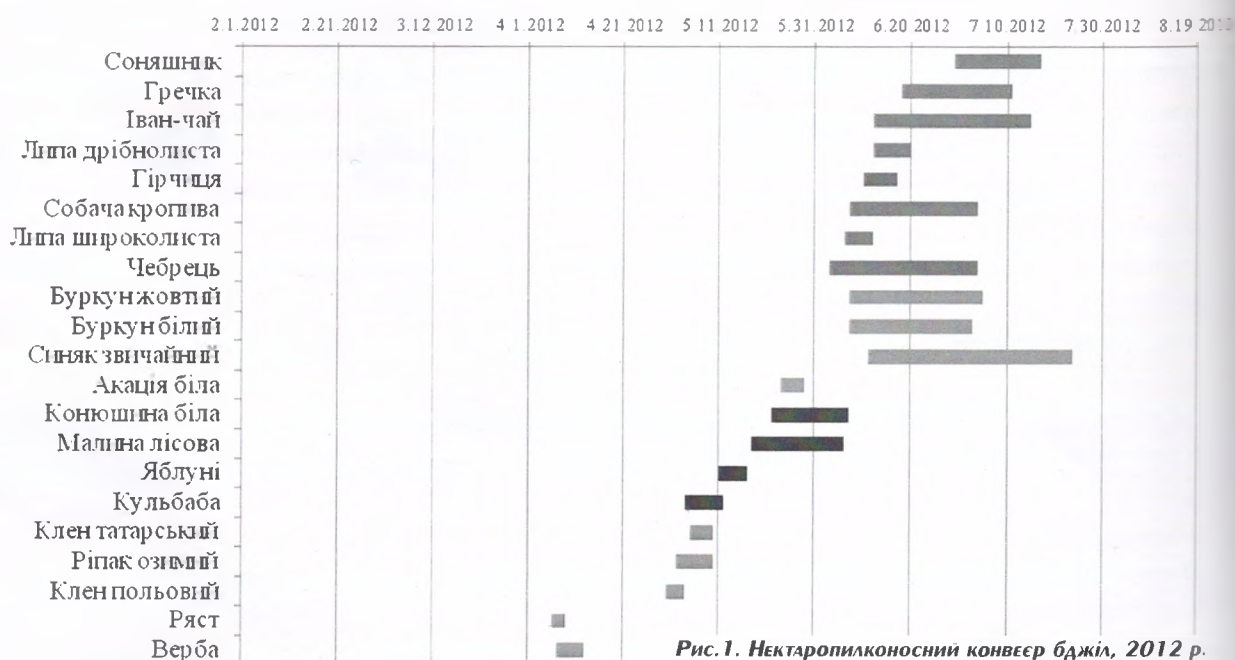

Рис.1. Нектаропилконосний конвеєр бджіл, 2012 р.

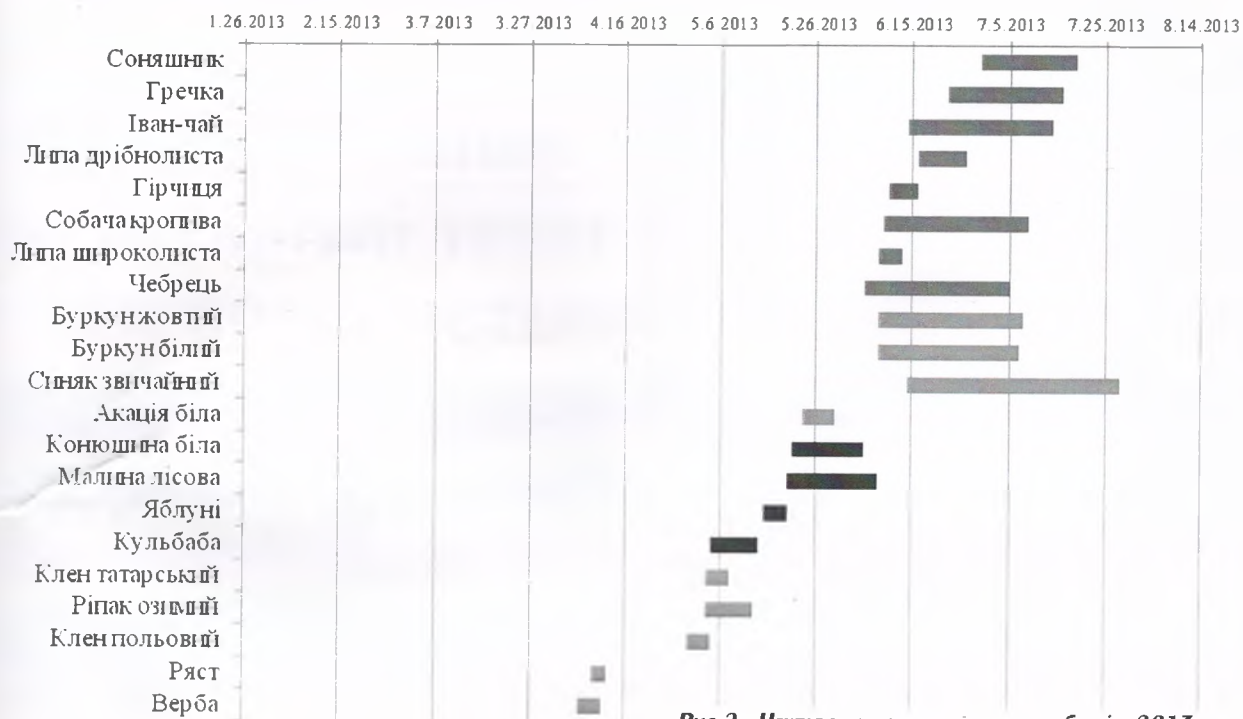

Рис.2. Нектаропилконосний конвеєр бджіл, 2013 р.

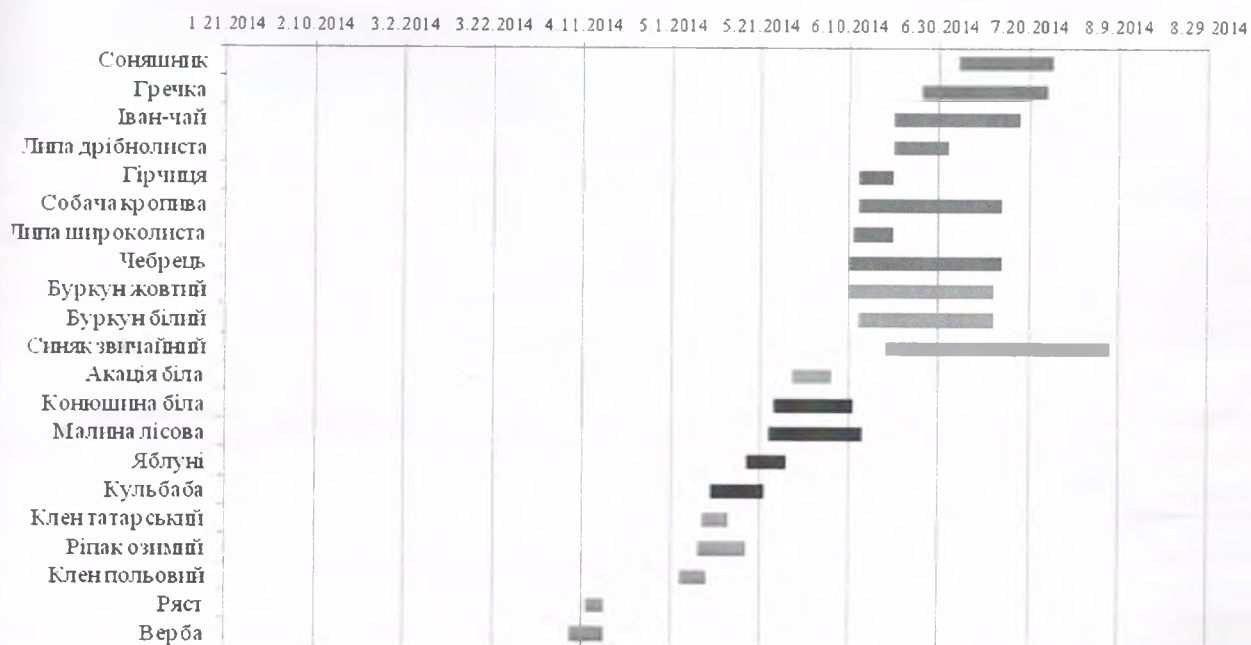

Рис.3. Нектаропилконосний конвеєр бджіл, 2014 р.

Висновки

Нектаропилконосний конвеєр бджіл в умовах Лісо-степу правобережного на території Вінниччини налічує 21 основну культуру, з яких 19% сільськогосподарські нектароноси, 33,3% деревні та 47,6% нектаропилконосне різнотрав'я.

Періоди відсутності цвітіння рослин у нектаропилконосному конвеєрі бджіл спостерігаються у весняний період з 12.04 по 5.05 та літньо-осінній з 17.07 по закінчення активного сезону бджіл.

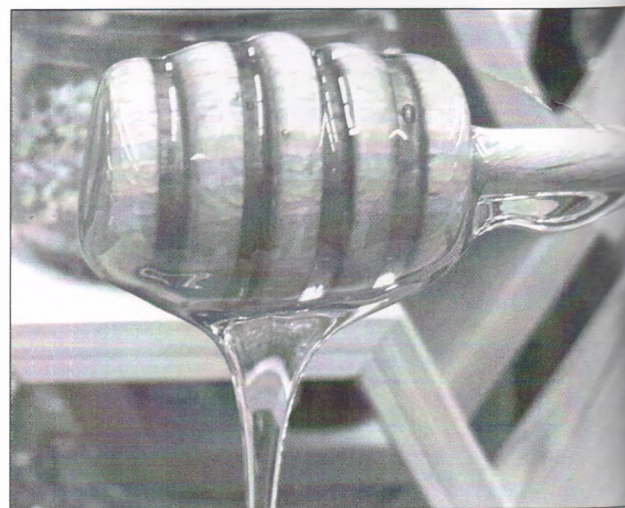

За таких умов виникає потреба у прогнозуванні шляхів поповнення кормових запасів бджіл у дані періоди використовуючи підгодівлю їх штучними вуглеводними та білковими замінниками, що позитивно відображається на розвитку і продуктивності бджолиних сімей, а також на рентабельності пасіки в цілому.

Література

1. **Косицын Н.В.** Оценка медоносных ресурсов по данным государственной инвентаризации лесов. Пчеловодство: научно-производственный журнал. 2012. №10. С. 18-20.

2. **Комісар О.Д.** Біла акація. Бджолярський круг. За рентабельну пасіку: Всеукраїнський науково-практичний журнал. 2012. №2 (20). Весна. С. 10.
3. **Поліщук В.П., Гайдай В.А.** Пасіка. Навчально-публіцистичне видання. К.: 2008. 284 с.
4. **Разанов С.Ф.** Стан кормових угідь та якість бджолиного корму в сучасних екологічних умовах Вінниччина. Міжвідомчий тематичний науковий збірник. К.: «Аграрна наука», 2001. С. 265-267.

Тваринники набудували ферм на 1,3 млрд грн

Дотації в рамках державної програми часткового відшкодування вартості будівництва і реконструкції тваринницьких комплексів минулого року отримали 28 виробників. На будівництво та реконструкцію 51 об'єкту вони отримали кошти у розмірі 1,3 млрд грн.

Про це заявила в.о. міністра аграрної політики та продовольства України **Ольга Трофімцева**, йдеться у повідомленні міністерства.

Серед них і малі фермери, і фермери з іноземними інвестиціями, які зареєстровані як суб'єкти господарювання, і працюють в Україні.

«Те ж саме стосується і програми компенсації вартості сільськогосподарської техніки, вироб-

леної в Україні. Ми побачили, що ця програма користується популярністю», — наголосила Ольга Трофімцева та додала, що надзвичайно успішною виявилась програма з підтримки галузі садівництва.

За даними міністерства, 96% ягідних насаджень були закладені завдяки державній підтримці.

Також вона зазначила, що цього року особлива увага буде приділена переробці. Саме тому до програми держпідтримки включено холодильне обладнання.

В Мінагропроді уточнили, що за даними регіонів, у 2018 році введено в дію 84 тваринницькі ферми та комплекси, а у 2019 році очікується будівництво та реконструкція 93 тваринницьких об'єктів, з них у скотарстві — 32, свинарстві — 39, птахівництві — 19 та ін.

<http://agroportal.ua/ua/news/vlast-zhivotnovody-na-stroitelstvo-ferm-za-god-poluchili-13-mld-grn>

